

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
เรื่อง มาตรการการประหยัดพลังงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ด้วยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้นำหน่วยงานราชการดำเนินมาตรการลดการใช้พลังงานลงให้ได้อย่างน้อย ๑๐% เพื่อลดการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ ดังนั้น เพื่อปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ข้างต้น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในฐานะเป็นหน่วยงานราชการ ซึ่งตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล อีกทั้งเพื่อให้มหาวิทยาลัยฯ สามารถลดรายจ่าย ลดการใช้พลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและสถานการณ์ด้านพลังงานของประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ขอความร่วมมือจากผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ของมหาวิทยาลัย ฯ ได้ปฏิบัติในทางทิศทางเดียวกัน และได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้พลังงาน เพื่อลดรายจ่าย ลดการใช้พลังงาน เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด จึงกำหนดมาตรการการประหยัดพลังงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ดังต่อไปนี้

๑. มาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

๑.๑ การใช้เครื่องปรับอากาศ

- ๑.๑.๑ ควรตั้งอุณหภูมิไว้ที่ ๒๕ – ๒๗ องศาเซลเซียส
- ๑.๑.๒ ลดชั่วโมงการทำงานของเครื่องปรับอากาศในแต่ละวันให้ใช้ไม่เกินวันละ ๕ ชั่วโมง โดยกำหนดช่วงเวลาเปิด – ปิดเครื่องปรับอากาศตามความเหมาะสม (๐๙.๐๐ – ๑๑.๓๐ น. และ ๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.) หรือทุกครั้งที่ไม่มีคนอยู่ในห้อง ส่วนห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ ให้ปิดเครื่องปรับอากาศก่อนหมดเวลา ๓๐ นาที
- ๑.๑.๓ ปิดหน้าต่างให้สนิท/ปิดผ้าม่าน เลื่อนตู้มาติดผนังในด้านที่ไม่ต้องการแสงสว่าง เพื่อไม่ให้เกิดการสูญเสียความเย็นและการถ่ายเทความร้อนจากภายนอกเข้าสู่พื้นที่ภายใน
- ๑.๑.๔ หากมีพัดลมดูดอากาศควรเปิดก่อน ๓๐ นาที เมื่อเปิดเครื่องปรับอากาศแล้วต้องปิดพัดลมดูดอากาศทันที
- ๑.๑.๕ เปิด – ปิดประตูเข้า - ออกของห้องที่มีการทำงานของเครื่องปรับอากาศเท่าที่จำเป็น และ ระวังระงวไม่ให้ประตูห้องเปิดค้างไว้
- ๑.๑.๖ หลีกเลี่ยงการติดตั้งและใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เป็นแหล่งกำเนิดความร้อนในห้องที่มีการปรับอากาศ เช่น กาต้มน้ำ ไมโครเวฟ เครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น

๑.๑.๗ สํารวจเครื่องปรับอากาศที่มีอายุการใช้งานนาน และจัดทำแผนขอทดแทน
เครื่องปรับอากาศประกอบคําคงตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๑.๑.๘ การตรวจสอบ ดูแล บํารุงรักษาอุปกรณ์ของเครื่องปรับอากาศ และอุปกรณ์ต่างๆ
ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

- ให้ทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศ แผงระบายความร้อน คอยล์ ทำความ
ร้อน-ความเย็น และหน้ากากเครื่องปรับอากาศ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- หมั่นคอยดูแล ตรวจสอบ มิให้มีการนำสิ่งของหรืออุปกรณ์ใดๆ ไปวาง
ขวางทางลมเข้า - ออก ของชุดระบายความร้อนที่อยู่ภายนอกอาคาร
- ตรวจสอบรอยรั่วตามขอบกระจกและผนัง

๑.๒ การใช้ไฟฟ้าแสงสว่าง

๑.๒.๑ ให้เปิดไฟฟ้าและแสงสว่างในห้องทำงานเฉพาะเท่าที่ปฏิบัติงานอยู่ปิดไฟฟ้าแสง
สว่างที่ไม่จำเป็นในการใช้งาน

๑.๒.๒ ถอดหลอดไฟในบริเวณที่มีแสงสว่างมากเกินไปจนความจำเป็นหรือพิจารณาใช้
แสงธรรมชาติจากภายนอก

๑.๒.๓ ปิดสวิตช์ไฟฟ้าแสงสว่างในห้องทำงาน ห้องเรียน ห้องประชุม และ
ห้องปฏิบัติการ ระหว่างเวลาหยุดพัก หรือทุกครั้งที่ไม่มีคนอยู่ในห้อง ยกเว้น
เฉพาะกรณีที่มีงานเร่งด่วน ให้เปิดเฉพาะจุดที่จำเป็นต้องใช้งาน

๑.๒.๔ การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการทั้งในวันราชการและวันหยุดราชการ ให้เปิด
ไฟฟ้า เพียง ๒ ใน ๓ ของจำนวนหลอดไฟทั้งหมด

๑.๒.๕ ถอดปลั๊กหรือปิดสวิตช์ไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิดหลังเลิกงาน

๑.๒.๖ แยกสวิตช์ควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อให้สามารถควบคุมการใช้งานได้
อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็น แทนการใช้หนึ่งสวิตช์
ควบคุมไฟฟ้าแสงสว่างจำนวนมาก

๑.๒.๗ ติดสติ๊กเกอร์หรือสัญลักษณ์บริเวณสวิตช์เปิด - ปิด แสดงให้ทราบว่า
เป็นสวิตช์ไฟฟ้าของหลอดไฟฟ้าใด

๑.๒.๘ ไฟส่องป้ายและไฟส่องอาคาร ปิดเวลา ๒๒.๐๐ น.

๑.๒.๙ ปิดสวิตช์ไฟฟ้าภายในห้องน้ำทุกครั้งเมื่อเลิกใช้

๑.๒.๑๐ ทำความสะอาดฝาครอบโคม หลอดไฟ และแผ่นสะท้อนแสงในโคม เพื่อให้
อุปกรณ์แสงสว่างมีความสะอาดและให้แสงสว่างอย่างมีประสิทธิภาพ
อย่างสม่ำเสมอ

๑.๒.๑๑ เมื่อต้องเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าชนิดต่างๆ ให้ใช้เฉพาะอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน
เบอร์ ๕ ที่มีประสิทธิภาพเท่านั้น

๑.๓ การใช้ลิฟท์

- ๑.๓.๑ กำหนดให้อาคารที่มีลิฟต์ เปิด – ปิด เฉพาะชั้น
- ๑.๓.๒ รณรงค์ให้ใช้บันไดแทนการใช้ลิฟท์ เมื่อมีการขึ้น-ลง ระหว่าง ๑ ชั้น
- ๑.๓.๓ งดใช้ลิฟท์โดยสารทั่วไปขนส่งอุปกรณ์หากไม่จำเป็น
- ๑.๓.๔ มีการตรวจเช็ค และบำรุงรักษาลิฟท์ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑.๓.๕ รณรงค์การใช้ลิฟท์ร่วมกันหลายคน

๑.๔ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และอุปกรณ์ต่อพ่วง

๑.๔.๑ เครื่องคอมพิวเตอร์

- ปิดจอภาพเครื่องคอมพิวเตอร์ เมื่อไม่มีการใช้งานเกิน ๑๕ นาที โดยให้ตั้งเวลาปิดหน้าจออัตโนมัติ
- ปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และอุปกรณ์ต่อพ่วง พร้อมถอดปลั๊กออก เมื่อไม่มีการใช้งานเกิน ๓๐ นาที ช่วงพักกลางวัน และหลังเลิกงาน
- ตั้งระบบ Screen Saver ให้ทำงานเพื่อรักษาคุณภาพหน้าจอ
- ไม่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของทางราชการสำหรับดูหนัง ฟังเพลง หรือเล่นเกมส์
- ตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องพิมพ์ในบริเวณที่มีการระบายความร้อน และระบายอากาศได้ดี

๑.๔.๒ เครื่องพิมพ์ และอุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ

- ควรตรวจทานข้อความบนจอภาพโดยใช้คำสั่ง Print Preview ทุกครั้ง ก่อน Print out
- ลดปริมาณการใช้เครื่องพิมพ์ โดยให้มีการใช้ระบบการแชร์เครื่องพิมพ์ (Printer network) ภายในสำนักงาน /ห้องปฏิบัติการ/ ห้องเรียน เดียวกัน
- ปิดเครื่อง Printer เมื่อไม่ใช้งาน หลังเลิกการใช้งานและถอดปลั๊กออก
- กำหนดจำนวน Printer ให้เหมาะสมกับปริมาณงานและปริมาณคน
- ตรวจสอบและทำความสะอาดเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และอุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ อยู่เสมอ

๑.๕ การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ

- ๑.๕.๑ ปิดและถอดปลั๊กไฟเครื่องใช้สำนักงาน เมื่อไม่จำเป็นหรือเมื่อเลิกใช้งานแล้ว เช่น โทรทัศน์ พัดลม กระจกน้ำร้อน เป็นต้น
- ๑.๕.๒ ให้กดปุ่มพัก (Standby Mode) เมื่อเลิกใช้เครื่องถ่ายเอกสาร หรือตั้งเวลาปิดระบบอัตโนมัติไม่เกิน ๓๐ นาที เพื่อเข้าสู่ Energy Save Mode
- ๑.๕.๓ ใช้เครื่องถ่ายเอกสารอย่างประหยัดและเฉพาะที่จำเป็น
- ๑.๕.๔ ให้มีการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าร่วมกัน เช่น กระจกน้ำร้อน เป็นต้น
- ๑.๕.๕ การส่งหนังสือที่ไม่เร่งด่วน ให้จัดส่งทาง Fax
- ๑.๕.๖ ใช้โทรศัพท์เฉพาะเรื่องที่จำเป็น และไม่ควรรีไต่ครั้งละนานๆ
- ๑.๕.๗ หลีกเลี่ยงการรดน้ำต้นไม้ในเวลา ๑๑.๐๐ น. – ๑๗.๐๐ น. เพื่อลดการใช้ไฟในเวลาความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุด

๒. มาตรการประหยัดน้ำ

- ๒.๑ เปิดน้ำใช้เท่าที่จำเป็นและปิดน้ำให้สนิททุกครั้ง หลังใช้งานเสร็จ
- ๒.๒ ระวังอย่าเปิดก๊อกน้ำทิ้งไว้ กรณีน้ำประปาไม่ไหล
- ๒.๓ ห้องปฏิบัติการต่างๆ ควรตรวจสอบก๊อกน้ำตอนเย็นทุกวัน เพื่อป้องกันการเปิดก๊อกน้ำทิ้งไว้
- ๒.๔ รมรงค์ให้อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ช่วยกันดูแลตรวจสอบอุปกรณ์การใช้น้ำประปา หากพบเห็นอุปกรณ์ ระบบน้ำประปาชำรุด หรือเกิดรอยรั่ว ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ประจำอาคาร หรือกองอาคารสถานที่ทันที
- ๒.๕ ควรเลือกใช้อุปกรณ์ประหยัดน้ำ เช่น ชักโครกประหยัด ก๊อกประหยัดน้ำ เป็นต้น
- ๒.๖ พนักงานขับรถให้ใช้ถังน้ำแทนสายยาง ในการทำความสะอาดรถยนต์
- ๒.๗ ควรหาแหล่งน้ำธรรมชาติในการรดน้ำต้นไม้แทนน้ำประปา

๓. มาตรการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง

- ๓.๑ ขับขี่ด้วยความเร็วสม่ำเสมอในอัตราความเร็วตามที่ พรบ.จราจรทางบกกำหนด
- ๓.๒ ให้จัดเส้นทางการเดินทางมีประสิทธิภาพ เช่น หากไปทางเดียวกันให้ใช้รถ คันเดียวกัน (Car Pool)
- ๓.๓ ลดการเดินทางที่ไม่จำเป็นเรื่องการส่งเอกสาร โดยใช้การติดต่อผ่านทางระบบ Internet แทน
- ๓.๔ ควบคุมการใช้รถยนต์เท่าที่จำเป็น หรือเลือกใช้รถยนต์ขนาดเล็ก
- ๓.๕ วางแผนเส้นทางก่อนการเดินทาง เพื่อเลือกทางที่ใกล้ที่สุดหรือใช้เวลาน้อยที่สุด
- ๓.๖ ไม่ควรติดเครื่องยนต์ขณะจอดอยู่กับที่

- ๓.๗ ในการเดินทางใช้ความเร็วไม่เกิน ๙๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง เพื่อเป็นการประหยัดเชื้อเพลิงและเพิ่มความปลอดภัย
- ๓.๘ ให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ หมั่นตรวจสอบสภาพรถยนต์ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ ตรวจสอบเช็คตามเวลาที่กำหนด
- ๓.๙ ไม่เร่งเครื่องยนต์ก่อนออกรถ และวิ่งไปช้าๆ แทนการอุ่นเครื่องยนต์
- ๓.๑๐ ใช้เกียร์ให้สัมพันธ์กับความเร็วรอบของเครื่องยนต์ ไม่เลี้ยงคลัตช์ในขณะที่ขับ
- ๓.๑๑ ไม่ควรบรรทุกสิ่งของที่น้ำหนักมากเกินไป หากมีสิ่งของที่ไม่จำเป็นควรนำออก
- ๓.๑๒ ทำความสะอาดไส้กรองอากาศอย่างสม่ำเสมอทุกๆ ๒,๕๐๐ กม. หรือทุก ๑ เดือน และเปลี่ยนใหม่ทุก ๒๐,๐๐๐ กม.
- ๓.๑๓ ปลุกจิตสำนึกให้พนักงานขับรถทุกคนขับรถให้ถูกวิธี

๔. มาตรการปลูกจิตสำนึก

- ๔.๑ ขอความร่วมมืออาจารย์ผู้สอน สอดแทรกเนื้อหาและสร้างจิตสำนึกในการประหยัดพลังงานในชั่วโมงสอนแก่นักศึกษา
- ๔.๒ ขอความร่วมมือบุคลากรในมหาวิทยาลัย ช่วยลดการใช้พลังงาน
- ๔.๓ ประชาสัมพันธ์และรณรงค์การลดใช้พลังงานในมหาวิทยาลัย ติดโปสเตอร์ตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ และโทรทัศน์ภายในมหาวิทยาลัย
- ๔.๔ ในการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างจิตสำนึกในการประหยัดพลังงาน

ทั้งนี้ ขอความร่วมมือจากผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ทุกคน ได้ปฏิบัติในทางทิศทางเดียวกัน และให้เป็นไปตามมาตรการนี้อย่างเคร่งครัด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่